HÖGSKOLAN I BORÅS

Svenska och svenskdidaktik för grundlärare med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3, III

Swedish and Swedish Education for Teachers Working in Preschool Class and Grades 1 to 3, III

7,5 högskolepoäng
7,5 credits

Ladokkod: 12F384
Version: 2.0
Fastställd av: Utskottet för utbildningar inom pedagogik och lärande 2016-01-11
Gäller från: VT 2016

Nivå: Avancerad nivå
Huvudområde (successiv fördjupning): Ämnesdidaktik (A1F)
Utbildningsområde: Undervisning 73%, Verksamhetsförlagd utbildning 27%
Ämnesgrupp: Utbildningsvetenskap/didaktik allmänt
Förkunskapskrav: Godkänt resultat i termin 1, 2, 3, 4 och 5 samt godkänt resultat från all VFU i tidigare terminer inom ramen för Grundlärarutbildning med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3, 240 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Innehåll

Kursen fördjupar ämnet svenska utifrån ett såväl ämnesteoretiskt som ett svenskdidaktiskt perspektiv. Barnbokens framväxt belyses utifrån ett historiskt, ideologiskt och berättartekniskt perspektiv. Hur barnboken kan användas i en språkutvecklande undervisning i grundskolans förskoleklass till åk 3 problematiseras i kursen. Parallellt med detta läses och diskuteras skönlitteratur och arbete med skönlitteratur med hjälp av adekvat litteratur-, språkvetenskaplig och litteraturdidkatisk terminologi. Detta sker i dubbelt syfte. Dels för att öka den egna genrekompetensen, dels för att utveckla en begreppsrepertoar som kan användas för eget bruk och för att kommunicera litterära erfarenheter och upplevelser samt stödja elevers lärande i den kommande yrkesutövningen.
Kursen fördjupar studentens kunskaper kring läsförståelse och hur man kan undervisa och bedöma denna i formativt syfte. I kursen ingår VFU där studenten ska leda en serie lektioner för att skapa undervisning som syftar till att utveckla elevers läsförståelse samt utvärdera elevers förståelse kring läsning av olika texter.
Likaså fördjupas studentens kunskap kring läs- och skrivsvårigheter och studenten ska under sin verksamhetsförlagda utbildning lyfta och ta reda på hur undervisning kan skapas för att underlätta läs- och skrivutveckling för alla elever.

Mål

Studenten ska efter avslutad kurs kunna

- redogöra för huvuddragen i den moderna barnbokens framväxt utifrån ett historiskt, berättartekniskt och ideologiskt perspektiv samt analysera skönlitterära texter utifrån dessa utgångspunkter
- utifrån litteraturdidaktiska teorier och metoder problematisera hur skönlitteratur kan användas i förskoleklass samt i åk 1-3 i syfte att utveckla läs- och skrivförmåga, läs- och skrivstrategier, genrekompetens, kunskaper om litteratur samt förmågan att kommunicera litterära erfarenheter i tal och skrift
- visa fördjupad kunskap om läs- och skrivsvårigheter samt redogöra för hur alla elever i grundskolans årskurser 1-3 kan få hjälp och stöd
- beskriva, problematisera och kritiskt granska sin egen yrkesrollsutveckling
- självständigt formulera mål, planera, leda, genomföra, utvärdera samt dokumentera en serie lektioner utifrån aktuell didaktisk forskning och styrdokumentens krav med syfte att elever utvecklar lässtrategier för att läsa olika texttyper
- informera sig om, prova och analysera skolans arbetssätt när det gäller elever med läs- och skrivsvårigheter
- självständigt bedöma elevers visade kunskaper i svenska samt motivera och utvärdera gjorda bedömningar med hjälp av adekvata bedömningsverktyg

- utifrån observationer och bedömningar av elevers utveckling och lärande, uppvisa didaktisk medvetenhet om och självständigt formulera mål, planera, leda, genomföra, utvärdera och dokumentera undervisning med fokus på måluppfyllelse för alla elever i F-3 med stöd i ämnesdidaktisk forskning och utifrån relevanta styrdokument
- visa förmåga att motivera och integrera estetiska lärprocesser i undervisningen i grundskolans F-3
- utifrån grundskolans handlingsplaner och policydokument arbeta målmedvetet med att skapa ett förtroendefullt klimat i elevgruppen där alla elever utvecklas, blir bekräftade och känner sig trygga
- tillämpa olika strategier för att förebygga och hantera konfliketer professionellt
- i mötet med elever och kollegor använda ämneskunskaper och ämnesdidaktiska begrepp i ett relevant yrkesspråk

Undervisningsformer

Föreläsningar, seminarier, workshops, studiegruppsarbete och verksamhetsförlagd utbildning.

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer och betygsskala

Individuella skriftliga inlämningar, seminarier, närvaro på workshops samt genom närvaro på och omdöme från verksamhetsförlagd utbildning.
Vid underkänt betyg vid det första examinationstillfället på verksamhetsförlagd utbildning har studenten endast rätt till ytterligare ett examinationstillfälle.

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Se bilaga.

Studentinflytande och utvärdering

Före kursstart inbjuds studenterna till kursplaneringsmöte. Enskild skriftlig utvärdering vid kursens slut. Resultatet av utvärderingen sammanställs till en kursrapport som används i planeringsarbetet inför nästa kurs. Kursrapporten publiceras i enlighet med högskolans rutiner.

Övrigt

Kursen ingår i Grundlärarutbildning med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3, 240 hp.

Bilaga: Litteraturlista för Svenska och svenskdidaktik för grundlärare med inriktning mot arbete i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3, III (12F384)

Bie, Kristin (2014). *Reflektionshandboken för pedagoger.* 1. uppl. Malmö: Gleerups (122 s)

Boglind, Ann & Nordenstam, Anna (2010). *Från fabler till manga. Litteraturhistoriska och didaktiska perspektiv på barn- och ungdomslitteratur*. 1. uppl. Malmö: Gleerups, s. 53-203 (151 s)

Jacobson, Christer (2006). Hur kan vi se på läs- och skrivsvårigheter? *Dyslexi: aktuellt om läs- och skrivsvårigheter,* (4) Tillgänglig: http://www.dyslexiforeningen.se/egnafiler/jacobson_hemsidan.pdf (6 s)

Langer, Judith A. (2005). *Litterära föreställningsvärldar: litteraturundervisning och litterär förståelse.* Göteborg: Daidalos (190 s)

Lundberg, Ingvar (2010). *Läsningens psykologi och pedagogik.* 1. utg. Stockholm: Natur & kultur, kap. 6, s. 131-175 (45 s)

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011. (2011). Stockholm: Skolverket. Tillgänglig: http:www.skolverket.se/publikationer?id=2575 Kap. 1-2 (13 s) samt kursplan för kursen relevanta ämnen

Minten, Eva (2013). *Forskning för klassrummet: vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet i praktiken.* Stockholm: Skolverket
Tillgänglig: http://www.skolverket.se/publikationer?id=3095 (91 s)

Modell för utredning av läs- och skrivsvårigheter (2012). Stockholm: Svenska dyslexiföreningen.
Tillgänglig: http://www.dyslexiforeningen.se/egnafiler/utredningsmodell_2012.pdf (10 s)

Nikolajeva, Maria (2004). Barnbokens byggklossar. *2., [rev. och utök.] uppl. Lund: Studentlitteratur, s. 49-198 (150 s)*

Westlund, Barbro (2013). *Att bedöma elevers läsförståelse: en jämförelse mellan svenska och kanadensiska bedömningsdiskurser i grundskolans mellanår.* 1. utg. Diss. Stockholm: Stockholms universitet (399 s)

Westlund, Barbro (2012). *Att undervisa i läsförståelse: lässtrategier och studieteknik.* 2., uppdaterade utg. Stockholm: Natur & kultur (355 s)

Wiliam, Dylan & Leahy, Siobhán (2015). *Handbok i formativ bedömning: strategier och praktiska tekniker.* Stockholm: Natur & Kultur (280 s)

Tillkommer egenvalda vetenskapliga artiklar (ca 50 s) och skönlitteratur för barn (ca 100 s)

Tillkommer material från Skolverkets bedömningsportal.